

Katost

Rundbladet Katost = *Malva neglecta* og Rosen Katost = *Malva alcea* og Almindelig Katost = *Malva sylvestris*

Rundbladet Katost er virkelig knyttet til middelalderlokaliteter, den er mere nedliggende, krybende med små meget hvidlige blomster.

Det er ofte en kilde til forundring, hvorfor den høje blomstrende staude i havens vilde hjørner bliver kaldt for Katost, da den hverken har noget med katte eller mejeriprodukter at gøre.

Man forklarer det sære navn ved at se på den modne frøstand, hvor frøene sidder tæt i en kreds, så de danner en lille ring, der angiveligt skulle ligne de oste man hængte til tørre over ildstedet, hvor musene ikke kunne nå dem.

De små ringe med fladtrykte frø kunne så bruges af børn til at lave perlekæder, men navnet 'kat' signalerede, at der ikke var tale om madvarer.

Dens latinske navn er imidlertid 'malva' og den findes i adskillige arter i vores natur, hvor den har indgået i medicin og teer i lange tider.

Den almindelige Katost, *Malva sylvestris*, er en staude, der bliver omkring en meter høj. Den har en stiv stængel og nyreformede blade og

smukke lysviolette blomster med sammenoksede kronblade, der med lidt mørkere striber guider insekterne derhen, hvor godterne findes.

Den vokser gerne på steder, hvor lugejernet ikke kommer og blomstrer fra højsommeren og til langt hen på sensommeren. Apoteker J. Lind, en flittig farmaceut, der selv samlede sine droger, blev opmærksom på, at især klosteruiner var rige på arter af katost, og drog den konklusion, at planternes tilstedeværelse skyldtes, at den havde været dyrket i klosterhaverne, vore dages videnskabsmænd er tilbøjelige til at give ham ret, skønt det er svært at bevise.

Hvor *Malva sylvestris* er forholdsvis almindelig i Danmark og det sydlige Sverige, er dens nære slægtning 'Liden katost' langt mindre udbredt. Dens blomster er snarest hvide og den kan en sjælden gang ses ved gærder i gamle landsbyer,

Mens 'Rosen katost' '*Malva alcea*' er en ruhåret plante med store fligede blade og blomstrer med store hvide eller rosa blomster og er sjælden at finde.

Enkelte arter kaldes for høst katost, da de blomstrer meget sent på året. Af omtale kendes en Sankt Simonsurt eller Siminsurt fra slutningen af 1700 tallet, hvis oprindelse er ukendt.

Katost indgik i medicin til både dyr og mennesker. Bladene blev spist som kål og salver med katost blomster og blade blev brugt til brandsår og kvindesygdomme.

Den indgik i midler mod betændte sår, håraffald, skæl og skurv i hovedbunden og ansås for gavnlig til at styrke kvinders og husdyrs mælkeydelse. Noget sikkert vides ikke.

Rundbladet Katost vokser flere steder på Møn, bl.a i Stege.